

Beslutningsforslag nr. B 109. Fremsat den 25. marts 1980 af Bjørn Poulsen (SF), Margrete Auken (SF), Gert Petersen (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om foderstofkontrollen og foderstofbranchens økonomiske forbindelser med landbruget

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag og ændre cirkulærer m. v. med henblik på en gennemførelse af nedennævnte punkter:

A. Udvidelse af deklarationspligten for foderkorn og foderblandinger til enmavede dyr samt skærpelse af kvalitetsnormer og udvidelse af forskningen i samme forbindelse.

1. Deklarationspligten udvides med angivelse af:

FFA-tallet (vedr. indhold af frie fedtsyrer).

Peroxid-tallet (vedr. indhold af iltningenszymer).

Anisidin-tallet (vedr. indhold af uønskede iltningsprodukter af frie fedtsyrer).

TVN-tallet (vedr. indhold af ammoniak).

Prometer- eller DBC-tallet (vedr. proteinkvalitet).

Tal for skimmeludvikling i en standardiseret analyse af udtagne prøver.

Og hvis sidstnævnte tal antager værdier over en vis størrelse:

Tal for indhold af svampetoksinerne Aflatoksin og Ochratoksin A.

Der foreslås en kraftigt skærpet kontrol med importerede fodermidler, således at disse underkastes alle de ovennævnte analyser samt analyser for restkoncentrationer af sprøjtemidler før forarbejdning og anvendelse, og at de deklarerer særskilt herfor, selv hvor de indgår som komponenter i foderstofblandinger.

Der bør således være tale om såvel udvidet deklarationspligt for foderkorn og blandinger som helhed og om en særskilt deklarationspligt for de nævnte »sundhedsmæssige« analyseresultater, hvor der er tale om udenlandske komponenter i foderblandinger.

Alternativt kan sidstnævnte deklARATIONER blot være oplysningspligtige over for statens foderstofkontrol. Denne skal efter nærmere regler kunne forhindre en betænkelig råvares anvendelse i foderstofproduktionen.

Endelig foreslås, at prøveudtagning af foderstoffer for sundhedsmæssige analyser skal finde sted før en eventuel iblanding af godkendte tilsætningsstoffer. Det vil forhindre, at tilsætningsstofferne kan påvirke analyseresultaterne.

2. Der foreslås udvidet forskning med det formål hurtigt at opstille egentlige normværdier for ovennævnte analyse-resultater og for at forbedre analyse-metoderne.

Med tilsvarende formål foranstalles undersøgelser af indholdet af nitrat/nitrit og af tungmetaller – især bly og cadmium – i fodermidler, og det erkendes, at den her nævnte problemstilling supplerer andre vægtige argumenter for en hurtig nedtrapning af benzinenes blyindhold.

3. Allerede i dag kan dog foreslås en stramning af normerne for indhold af sand i tapiokamel. For øjeblikket er der blot deklarationspligt for indhold over 4 pct., hvilket foreslås afløst af et højest tilladeligt indhold på 3 pct.

B. Andre forslag vedrørende foderstofkontrollen og foderstofhandelen:

1. Kraftig skærpelse af bøderne for især sundhedsmæssige kvalitetsmangler ved foder og for manglende opfyldelse af deklarationspligten. Bøderne må være så store, at de får præventiv virkning.
2. Forandring af erstatningsreglerne, således at et foderstoffirma har erstatningspligt over for en kunde, blot der vurderes større sandsynlighed for, at skade på en kundes besætning skyldes påviste, lovstridige kvalitetsmangler ved foderet, end den skyldes andre forhold som kundens staldklima osv.

Ændringen skal forhindre, at der nærmest påhviler en køber af lovstridigt foder en næsten umulig bevisbyrde, der specifikt kan udelukke eventuelt supplerende forhold som medårsager til utrivlighed og dødsfald i besætningen.

3. Det foreslås, at statens foderstofkontrol og konsulenter fra kundens lokale landbrugsorganisation skal træde ind som uvildig vurderingsinstans, når der rejses krav om erstatning for foderstofskader. I tilfælde af egentligt erstatningssøgsmål foreslås, at statens foderstofudvalg fungerer som underret med landsretten som videre appelinstans.
4. Der udarbejdes snævre regler for foderstoffirmaernes mulighed for at skærpe kreditbetingelser for en kunde, der har rejst et endnu ikke afklaret erstatningskrav over for et firma.

Specielt til forslag 3 og 4 skal bemærkes, at de tilsigter en hurtig afklaring af foderstofsager, og at foderstofbranchen ikke skal kunne udnytte sin position som en meget betydelig kilde for kortfristet kredit til landbruget.

5. Udarbejdelse af nærmere regler for foderstoffirmaers mulighed for ændring af foderstofblandinger til kunder, der har tegnet kontrakt om leverancer. Formålet er at sikre en kunde leverancer af den vare, der er tegnet kontrakt for, selv om det i en given situation efter kontrakts tegning og før dens udløb ville være økonomisk fordelagtigt for et firma at ændre den kontraktlige foderblandings sammensætning.
6. Prøveudtagning af hvert parti leveret foder. Prøven udtages ved leveringen og efter nærmere regler af chaufføren og kunden i fællesskab, og den plomberes, parti- og datomærkes og opbevares derefter af kunden, hvor denne lagrer det leverede foder.
7. Foderstoffirmaerne skal efter nærmere regler kunne stille krav og forudsætte egen godkendelse med hensyn til kundernes opbevaringsforhold af leveret foder.

Forslag 6 og 7 tilsigter dels, at bevismaterialet – nemlig et leveret foder – ikke skal risikere at være opbrugt og forsvundet under en eventuel foderstofsag, og dels er forslagene en logisk følge af de skærpede krav, der her stilles til foderstofbranchen og dens produkter.

8. Styrkelse – herunder personalemæssigt – af statens foderstofkontrol til at varetage de funktioner, den pålægges. Bedre og til dels alternativt foreslås en ordning, hvor foderstoffirmaernes laboratorier autoriseres af og tillægges endeligt ansvar over for statens foderstofkontrol. Ansættelse og afskedigelse af personale på laboratorierne skal da godkendes og kunne foranstalles af statens foderstofkontrol.

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er fremsat med henblik på husdyrenes velbefindende og for at bidrage til fjernelse af tvivlen om fødevarernes kvalitet.

Det sidstnævnte opnås direkte ved nedsættelse af indholdet af sundhedsfarlige stoffer i fodermid-

lerne og indirekte ved at nedsætte antallet af tilfælde, hvor dyrene må behandles med medicin som følge af et sådant indhold i foderet. Sagen er, at såvel sundhedsfarlige stoffer i foder som medicin kan optræde som restkoncentrationer i de husdyrprodukter, der er fødevarer for mennesker.